

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	6. razred
Redni broj pripreme	42.
Nastavna cjelina / tema	V. ISUS KRIST – OSLOBODITELJ
Nastavna jedinica / podtema	4. Prispodobе II.

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV A.6.2. Učenik analizira odabrane biblijske novozavjetne tekstove (književna vrsta, temeljni sadržaj, likovi).

OŠ KV A.6.2. Učenik objašnjava pojam prispodoba.

OŠ KV A.6.2. Učenik objašnjava značenje pojma kraljevstvo Božje.

OŠ KV A.6.2. Učenik otkriva dublju životnu poruku biblijskih tekstova.

OŠ KV B.6.2. Učenik analizira poruke i vrijednosti koje vode do istinske i pune slobode.

OŠ KV C.6.2. Učenik uviđa povezanost ljubavi, odgovornosti i slobode.

Ključni pojmovi	blago, dragocjeni biser, ribarska mreža, svadbena gozba, kuća na stijeni, talenti, milosrdni Samaritanac, izgubljeni i nađeni sin, kraljevstvo Božje, vrijednost, odgovornost, milosrđe, oprostjenje
Središnje / problemsko pitanje	Što nam različite Isusove prispodobе govore o kraljevstvu Božjem i kako nas pozivaju da prepoznamo vrijednost, odgovorimo na Božji poziv i vjeru pretvorimo u odgovorno djelovanje?
Nastavne metode	rad s biblijskim tekstom, uspoređivanje, razgovor, rad s videom, slaganje slijeda, problemski zadatci, rad u paru i skupinama, vizualno organiziranje i crtanje
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama, mješoviti rad
Nastavna sredstva	udžbenik, radna bilježnica, digitalni udžbenik, bilježnica, računalo i projektor, videozapis, radni predlošci i kartice, bojice i papir
Međupredmetne poveznice	Učiti kako učiti: uku A.3.3., uku C.3.3.; Hrvatski jezik: OŠ HJ A.6.1., OŠ HJ A.6.2.; Informatika: C.6.1.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: praćenje rada s biblijskim tekstovima i videozapisima, izdvajanja prenesenoga značenja te povezivanja poruka prispodoba s vrijednošću, odgovornošću, milosrđem, oprostjenjem i konkretnim djelovanjem.

Vrednovanje kao učenje: samoprocjena koliko učenik može usporediti više prispodoba i iz svake izdvojiti glavnu poruku.

Vrednovanje naučenoga: kratka formativna provjera razumijevanja prispodoba o blagu i biseru, ribarskoj mreži, svadbenoj gozbi, kući na stijeni, talentima, milosrdnom Samaritancu te izgubljenom i nađenom sinu; formalno brojčano vrednovanje nije predviđeno.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – DOŽIVI (približno 7–10 minuta)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Bože, daj nam mudrost da prepoznamo ono što je doista vrijedno. Nauči nas slušati Tvoju riječ i pretvarati je u djelo, odgovorno koristiti darove, primijetiti čovjeka u nevolji i vjerovati u snagu oprostjenja i povratka. Otvori nam srce za blago Tvoga kraljevstva. Amen.

Alternativa: Učenici će u kratkoj tišini zamisliti da su pronašli nešto iznimno vrijedno, ali ne novac ni predmet. Zadržavaju misao za sebe i pitaju se: „Po čemu znam da je nešto stvarno vrijedno?“

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici daju vjeroučitelju na uvid domaću zadaću od prošloga susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 70.“

Ili:

„Učenici će u četiri rečenice prepričati prispodobu o sijaču i u petoj napisati njezinu poruku.“

Motivacija:

Vjeroučitelj će pokazati tri kartice samo s riječima BISER – STIJENA – TALENT. Učenici pojedinačno zapisuju što bi te tri slike mogle imati zajedničko u Isusovu govoru. U paru biraju jednu pretpostavku.

Rješenje:

BISER → vrijednost – kraljevstvo Božje toliko je vrijedno da mu vrijedi dati prednost.

STIJENA → čvrst temelj – onaj tko sluša Isusove riječi i izvršava ih gradi život na čvrstom temelju.

TALENT → dar i odgovornost – ono što nam je povjereno ne treba zakopati, nego odgovorno razvijati i koristiti.

Sve tri slike pokazuju da Isusov poziv traži odgovor: prepoznati vrijednost, živjeti po njegovoj riječi i odgovorno koristiti darove.

Radni predložak:

BISER	STIJENA	TALENT
vrijednost?	čvrst temelj?	dar i odgovornost?

Razgovor:

- Koja riječ govori o nečemu iznimno vrijednom? (Biser.)
- Koja slika može govoriti o čvrstom temelju života? (Stijena.)
- Što riječ „talent“ može značiti osim novca u biblijskoj priči? (Dar / sposobnost / nešto povjereno.)
- Mogu li te slike govoriti o našim odlukama i djelovanju, a ne samo o predmetima? (Da, prispodobe imaju preneseno značenje.)

Najava teme i središnjega pitanja:

Danas nastavljamo s temom „Prispodobе“. Upoznat ćemo kako različite svakodnevne slike – blago, biser, mreža, svadba, stijena, talenti, putnik u nevolji i povratak sina – otkrivaju poruke o kraljevstvu Božjem. Istraživat ćemo: Što nam različite Isusove prispodobе govore o kraljevstvu Božjem i kako nas pozivaju da prepoznamo vrijednost, odgovorimo na Božji poziv i vjeru pretvorimo u odgovorno djelovanje?

II. SREDIŠNJI DIO – OTKRIJ I POVEŽI (približno 27–30 minuta)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno da se sve provedu u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj odabire aktivnosti prema odgojno-obrazovnim ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika.

Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja (rad u skupinama i zajednička provjera, 14 minuta)

Rad u skupinama. Polovica skupina dobiva biblijski tekst BLAGO I DRAGOCJENI BISER, a polovica RIBARSKA MREŽA. Svaka skupina ispunjava isti obrazac: slika iz života – što se događa – što je iznenađujuće – prenesena poruka. Nakon pet minuta uparuju se skupine s različitim tekstovima i međusobno poučavaju jedni druge u najviše jednoj minuti.

Rješenje: Blago / biser – kraljevstvo Božje ima veliku vrijednost koja pokreće radost i odluku; ribarska mreža – slobodni izbori povezani su s odgovornošću, razlučivanjem i posljedicama.

Mogući sažetak: Blago / biser – velika vrijednost i odluka; ribarska mreža – odgovornost, razlučivanje dobra i posljedice izbora.

Prispodoba o skrivenom blagu i dragocjenom biseru; 0:25;
Izvor: Televizija Zapad; YouTube

BLAGO I DRAGOCJENI BISER - Mt 13,44–46

»Kraljevstvo je nebesko kao kad je blago skriveno na njivi: čovjek ga pronađe, sakrije, sav radostan ode, proda sve što ima i kupi tu njivu.« »Nadalje,

Prispodoba o ribarskoj mreži; 0:25; Izvor: Televizija Zapad; YouTube

RIBARSKA MREŽA - Mt 13,47–50

»Nadalje, kraljevstvo je nebesko kao kad mreža bačena u more zahvati svakovrsne ribe. Kad se napuni, izvuku je na obalu, sjednu i skupe dobre u

kraljevstvo je nebesko kao kad trgovac traga za lijepim biserjem: pronađe jedan dragocjeni biser, ode, rasproda sve što ima i kupi ga.«	posude, a loše izbace. Tako će biti na svršetku svijeta. Izići će anđeli, odijeliti zle od pravednih i baciti ih u peć ognjenu, gdje će biti plač i škrgut zubi.«
---	---

Radni predložak:

SLIKA IZ ŽIVOTA	ŠTO SE DOGAĐA?	ŠTO JE IZNENAĐUJUĆE?	PRENESENA PORUKA
blago / biser			
ribarska mreža			

Ili:

Učenici će pročitati oba teksta uz pitanja i promatrati shematski prikaz glavnih poruka svih prispodoba koje će se pojaviti u ovoj pripremi.

Razgovor:

- Što čine čovjek koji nađe blago i trgovac koji nađe biser? (Spremni su prodati sve kako bi stekli ono najvrjednije.)
- Što se događa kada se mreža napuni? (Ribe se izvuku na obalu i razvrstavaju.)
- Što ove dvije prispodobe traže od čovjeka? (Prepoznati veliku vrijednost, donijeti odluku i odgovorno razlučivati dobro.)
- Kako se ta poruka može povezati s ostalim Isusovim prispodobama? (Božji poziv traži odgovor koji se vidi u životu i djelima.)

Shematski prikaz i ključni naglasci:

PRISPODOBE – POZIV NA ODLUKU I DJELOVANJE

Kršćanski naglasak: Prispodobе ne ostaju na predmetu ili događaju iz svakodnevnoga života. Pozivaju slušatelja da prepozna što mu je najvrjednije i kako njegovi izbori postaju konkretno djelovanje.

Aktivnost 2: Riječ i djelo – čvrst temelj (rad u paru, 7 minuta)

Rad u paru. Učenici će usporediti dva načina slušanja Isusove riječi. U prvome slučaju čovjek čuje i izvršava; u drugome čuje, ali ne pretvara riječ u djelo. U tablici upisuju kakav „temelj“ nastaje iz svakoga odgovora i navode jedan jednostavan školski primjer.

Rješenje: Čuti i izvršavati → čvrst temelj / stijena; čuti, ali ne izvršavati → slab temelj / pijesak. Primjer treba pokazati razliku između znati što je dobro i stvarno to učiniti.

Radni predložak:

SLUŠAM	ŠTO ČINIM?	KAKAV TEMELJ?
čujem Isusovu riječ	izvršavam je	_____
čujem Isusovu riječ	ne provodim je	_____

Aktivnost 3: Što je doista vrijedno? (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će iz prispodoba o blagu i biseru izdvojiti tri glagola koji pokazuju odluku likova. Zatim dovršavaju rečenicu: „Nešto je za mene stvarno vrijedno kada sam spreman...” bez navođenja privatnih podataka.

Rješenje: Glagoli: pronađe / traga, ode, proda / rasproda, kupi. Poruka: velika vrijednost pokreće odluku i spremnost da se manje važno podredi važnijemu.

„Nešto je za mene stvarno vrijedno kada sam spreman...”

Aktivnost 4: Blago i biser – što im je zajedničko? (rad u paru, 6 minuta)

Učenici će ponovno pročitati kratke prispodobе o skrivenom blagu i dragocjenom biseru. Zatim će u tablicu upisati kako je čovjek došao do vrijedne stvari i što je nakon toga učinio. Na kraju će jednom rečenicom napisati što je zajedničko objema prispodobama.

Blago – čovjek ga je pronašao neočekivano; prodao je sve i kupio njivu.

Biser – trgovac ga je namjerno tražio; prodao je sve i kupio biser.

Zajedničko – obojica su prepoznala veliku vrijednost i bila spremna učiniti veliku promjenu kako bi je stekla.

Poruka: Kraljevstvo Božje najveća je vrijednost i vrijedi mu dati prvo mjesto.

Radni predložak:

	BLAGO	BISER
Kako ga je pronašao?	_____	_____
Što je zatim učinio?	_____	_____
Što im je zajedničko?	_____	

Aktivnost 5: Mreža i posljedice (rad u skupinama, 7 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će u prispodobi o mreži uočiti slijed: MREŽA – PUNINA – OBALA – RAZVRSTAVANJE. Svaka skupina iz toga oblikuje jednu rečenicu o povezanosti slobode, odgovornosti i posljedica.

Rješenje: Moguće: Sloboda izbora nije odvojena od odgovornosti; naši postupci imaju posljedice i pozvani smo razlučivati dobro od zla.

MREŽA – PUNINA – OBALA – RAZVRSTAVANJE

Aktivnost 6: Ribarska mreža u šest riječi (rad u skupinama, 6 minuta)

Rad u skupinama. Svaka skupina smije upotrijebiti točno šest riječi kako bi prepričala radnju prispodobe o ribarskoj mreži. Zatim dodaje sedmu riječ – riječ koja izražava poruku.

Mogući odgovor: Primjer radnje: mreža – more – ribe – obala – dobre – loše; poruka: odgovornost / razlučivanje.

Aktivnost 7: Prispodoba o svadbenoj gozbi (frontalni rad i rad u paru, 7 minuta)

Učenici će pogledati videozapis prispodobe o svadbenoj gozbi ili će pročitati tekst prispodobe. Pritom će pratiti tri koraka: POZIV – ODGOVOR – POSLJEDICA. Nakon gledanja/ čitanja u paru izdvajaju što uzvanici čine s kraljevim pozivom i što prispodoba govori o odgovoru na Božji poziv.

Rješenje: Kralj poziva uzvanike; dio njih poziv odbija i daje prednost drugim stvarima; poziv se zatim širi drugima. Poruka: Božji poziv traži slobodan i ozbiljan odgovor.

POZIV – ODGOVOR – POSLJEDICA

PRISPODOBA O SVADBENOJ GOZBI – Mt 22,1–14

»Kraljevstvo je nebesko kao kad neki kralj pripravi svadbu sinu svomu. Posla sluge da pozovu uzvanike na svadbu. No oni ne htjedoše doći. Opet posla druge sluge govoreći: 'Recite uzvanicima: Evo, objed sam ugotovio. Junci su moji i tovljenici poklani i sve pripravljeno. Dođite na svadbu!' Ali oni ne mareći odoše – jedan na svoju njivu, drugi za svojom trgovinom. Ostali uhvate njegove sluge, zlostave ih i ubiju. Nato se kralj razgnevi, posla svoju vojsku i pogubi one ubojice, a grad im spali. Tada kaže slugama: 'Svadba je, evo, pripravljena, ali uzvanici ne bijahu dostojni. Pođite stoga na raskršća i koga god nađete, pozovite na svadbu!' Sluge iziđoše na putove i sabraše sve koje nađoše – i zle i dobre. I svadbena se dvorana napuni gostiju.« Kad kralj uđe pogledati goste, spazi ondje čovjeka koji ne bijaše odjeven u svadbeno ruho. Kaže mu: 'Prijatelju, kako si ovamo ušao bez svadbenoga ruha?' A on zanijem. Tada kralj reče poslužiteljima: 'Svežite mu ruke i noge i bacite ga van u tamu, gdje će biti plač i škrgut zubi.' Doista, mnogo je zvanih, malo izabranih.«

Razgovor:

- Tko priprema svadbu i šalje poziv? (Kralj.)

- Kako dio uzvanika odgovara na poziv? (Ne žele doći i odlaze za svojim poslovima.)
- Što ova prispodoba traži od slušatelja? (Da ozbiljno odgovori na Božji poziv.)

Aktivnost 8: Svadbena gozba – posloži slijed (rad u paru, 6 minuta)

Rad u paru. Učenici će poredati šest događaja iz prispodobe o svadbenoj gozbi. Nakon toga uz dva ključna trenutka dopisuju što pokazuju o slobodnom odgovoru na poziv.

Rješenje: kralj pripravi svadbu → šalje slugu s pozivom → prvi uzvanici odbijaju → sluga pozivaju druge na putovima → dvorana se puni gostima → prispodoba završava pozivom na ozbiljan odgovor. Poruka: Božji poziv je dar, ali traži slobodan i odgovoran odgovor.

Radni predložak:

DOGAĐAJ – IZMIJEŠANO	REDNI BROJ
sluga pozivaju druge na putovima	
kralj pripravi svadbu	
dvorana se puni gostima	
prvi uzvanici odbijaju	
kralj šalje slugu s pozivom	
poziv traži ozbiljan odgovor	

Aktivnost 9: Prispodoba o kući na stijeni (frontalni rad i individualni odgovor, 5 minuta)

Učenici će pogledati videozapis prispodobe o kući na stijeni ili će pročitati tekst prispodobe. Učenici će tijekom gledanja/čitanja usporediti STIJENU i PIJESAK. Nakon gledanja dovršavaju dvije rečenice: „Na stijeni gradi onaj koji...” i „Na pijesku gradi onaj koji...”

Rješenje: Na stijeni gradi onaj koji sluša Isusove riječi i izvršava ih; na pijesku gradi onaj koji ih sluša, ali ih ne vrši. Poruka: vjera dobiva čvrst temelj kada riječ postaje djelo.

Prispodoba o kući na stijeni; 2:09; Izvor: orlibonurb; YouTube

PRISPODOBA O KUĆI NA STIJENI – Mt 7,24–27

» Stoga, tko god sluša ove moje riječi i izvršava ih, bit će kao mudar čovjek koji sagradi kuću na stijeni. Zapljušti kiša, navale bujice, duhnu vjetrovi i sruče se na tu kuću, ali ona ne pada. Jer – utemeljena je na stijeni. Naprotiv, tko god sluša ove moje riječi, a ne vrši ih, bit će kao lud čovjek koji sagradi kuću na pijesku. Zapljušti kiša, navale bujice, duhnu vjetrovi i sruče se na tu kuću i ona se sruši. I bijaše to ruševina velika.«

Usporedba: STIJENU i PIJESAK

Na stijeni gradi onaj koji...

Na pijesku gradi onaj koji...

Aktivnost 10: Prispodoba o talentima *(frontalni rad i rad u skupinama, 7 minuta)*

Učenici će pogledati videozapis prispodobe o talentima ili će pročitati tekst prispodobe. Učenici će tijekom gledanja/čitanja pratiti što svaki od trojice slugu čini s povjerenim talentima. Nakon gledanja skupine sažimaju razliku između odgovornoga korištenja dara i njegova skrivanja.

Rješenje: Prvi i drugi sluga koriste povjereno i umnažaju ga; treći ga iz straha skriva. Poruka: ono što nam je povjereno traži odgovornost, trud i djelovanje.

Prispodoba o talentima; 2:09; Izvor: Izabrani Radovi; YouTube

PRISPODOBA O TALENTIMA – Mt 25,14–30

»Čovjek, polazeći na put, dozva slugu i dade im svoj imetak. Jednomu dade pet talenata, drugomu dva, a trećemu jedan –

svakomu po njegovoj sposobnosti. I otputova. Onaj koji je primio pet talenata odmah ode, upotrijebi ih i stekne drugih pet. Isto tako i onaj sa dva stekne druga dva. Onaj naprotiv koji je primio jedan ode, otkopa zemlju i sakri novac gospodarov. Nakon dugo vremena dođe gospodar tih slugu i zatraži od njih račun. Pristupi mu onaj što je primio pet talenata i donese drugih pet govoreći: 'Gospodaru! Pet si mi talenata predao. Evo, drugih sam pet talenata stekao!' Reče mu gospodar: 'Valjaš, slugo dobri i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim ću te postaviti! Uđi u radost gospodara svoga!' Pristupi i onaj sa dva talenta te reče: 'Gospodaru! Dva si mi talenta predao. Evo, druga sam dva talenta stekao!' Reče mu gospodar: 'Valjaš, slugo dobri i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim ću te postaviti! Uđi u radost gospodara svoga.' A pristupi i onaj koji je primio jedan talenat te reče: 'Gospodaru! Znadoh te: čovjek si strog, žanješ gdje nisi sijao i kupiš gdje nisi vijao. Pobojah se stoga, odoh i sakrih talenat tvoj u zemlju. Evo ti tvoje!' A gospodar mu reče: 'Slugo zli i lijeni! Znao si da žanjem gdje nisam sijao i kupim gdje nisam vijao! Trebalo je dakle da uložiš moj novac kod novčara i ja bih po povratku izradio svoje s dobitkom.' 'Uzmite stoga od njega talenat i podajte onomu koji ih ima deset. Doista, onomu koji ima još će se dati, neka ima u izobilju, a od onoga koji nema oduzet će se i ono što ima. A beskorisnoga slugu izbacite van u tamu. Ondje će biti plač i škrgut zubi.' «

Aktivnost 11: Prispodoba o milosrdnom Samaritancu (frontalni rad i individualni odgovor, 5 minuta)

Učenici će pogledati ulomak prispodobe o milosrdnom Samaritancu iz filma Isus ili će isti pročitati. Tijekom gledanja/ čitanja zapisuju tri kratka odgovora: TKO JE U NEVOLJI? – TKO STAJE? – ŠTO ČINI? Nakon toga jednom rečenicom povezuju pomoć bližnjemu s milosrđem.

Rješenje: U središtu je konkretna pomoć čovjeku u nevolji. Učenici trebaju uočiti da se milosrđe pokazuje djelom, a ne samo riječima ili pripadnošću skupini.

Prispodoba o milosrdnom Samaritancu; 1:05; Izvor: YouTube

PRISPODOBA O MILOSRDNOM SAMARITANCU – Lk 10, 30-37

»Čovjek neki silazio iz Jeruzalema u Jerihon. Upao među razbojnike koji ga svukoše i izraniše pa odoše ostavivši ga polumrtva. Slučajno je onim putem silazio neki svećenik, vidje ga i zaobiđe. A tako i levit: prolazeći onuda, vidje ga i zaobiđe. Neki Samarijanac putujući dođe do njega, vidje ga, sažali se pa mu pristupi i povije rane zalivši ih uljem i vinom. Zatim ga posadi na svoje živinče, odvede ga u gostinjac i pobrinu se za nj. Sutradan izvadi dva denara, dade ih gostioničaru i reče: 'Pobrini se za njega. Ako što više potrošiš, isplatit ću ti kad se budem vraćao.'"

"Što ti se čini, koji je od ove trojice bio bližnji onomu koji je upao među razbojnike?" On odgovori: "Onaj koji mu iskaza milosrđe." Nato mu reče Isus: "Idi pa i ti čini tako!"«

Razgovor:

- Tko se u priči zaustavlja uz čovjeka kojemu treba pomoć? (Samaritanac.)
- Po čemu se vidi da je njegova pomoć stvarna? (Ne prolazi dalje, nego konkretno pomaže.)
- Kako mogu biti bližnji nekome danas? (Primjeri mogu biti različiti, ali trebaju uključivati konkretnu pomoć.)

Aktivnost 12: Prispodoba o izgubljenom i nađenom sinu (frontalni rad i razgovor, 11 minuta)

Učenici će pogledati videozapis prispodobe o talentima ili će pročitati tekst prispodobe. Prije gledanja/ čitanja dobivaju četiri pojma: ODLAZAK – POVRATAK – OTAC – STARIJI BRAT. Nakon gledanja/ čitanja uz svaki pojam zapisuju jednu kratku rečenicu i zatim izdvajaju trenutak koji najbolje pokazuje oproštenje i radost povratka.

Rješenje: Mlađi sin odlazi i rasipa imanje; nakon nevolje odlučuje vratiti se; otac ga dočekuje, prima i raduje se; stariji brat teško prihvaća očevu radost. Središnji naglasak je na povratku, oproštenju i obnovljenom zajedništvu.

ODLAZAK –

POVRATAK –

OTAC –

STARIJI BRAT –

Prispodoba o milosrdnom ocu; 5:21; Izvor: Petar; YouTube

NAPOMENA: Dostupan je prijevod na hrvatskom jeziku!

PRISPODOBA O IZGUBLJENOM I NAĐENOM SINU – Lk 15, 11–32

»Čovjek neki imao dva sina. Mlađi reče ocu: ‘Oče, daj mi dio dobara koji mi pripada.’ I razdijeli im imanje. Nakon nekoliko dana mlađi sin pokupi sve, otputova u daleku zemlju i ondje potрати svoja dobra živeći razvratno.«

»Kad sve potroši, nastala ljuta glad u onoj zemlji te on počeo oskudijevati. Ode i pribe se kod jednoga žitelja u onoj zemlji. On ga posla na svoja polja pasti svinje. Želio se nasititi rogačima što su ih jele svinje, ali mu ih nitko nije davao.«

»Došavši k sebi, reče: 'Koliki najamnici oca moga imaju kruha napretek, a ja ovdje umirem od gladi! Ustat ću, poći svomu ocu i reći mu: 'Oče, sagriješih protiv Neba i pred tobom! Nisam više dostojan zvati se sinom tvojim. Primi me kao jednog od svojih najamnika.'«

»Usta i pođe svom ocu. Dok je još bio daleko, njegov ga otac ugleda, ganu se, potrča, pade mu oko vrata i izljubi ga. A sin će mu: 'Oče! Sagriješih protiv Neba i pred tobom! Nisam više dostojan zvati se sinom tvojim.' A otac reče slugama: 'Brzo iznesite haljinu najljepšu i obucite ga! Stavite mu prsten na ruku i obuću na noge! Tele ugojeno dovedite i zakoljite pa da se pogostimo i proveselimo jer sin mi ovaj bijaše mrtav i oživje, izgubljen bijaše i nađe se!' I stadoše se veseliti.«

»A stariji mu sin bijaše u polju. Kad se na povratku približio kući, začu svirku i igru pa dozva jednoga slugu da se raspita što je to. A ovaj će mu: 'Došao tvoj brat pa otac tvoj zakla tele ugojeno što sina zdrava dočeka.' A on se rasrdi i ne htjede ući. Otac tada iziđe i stane ga nagovarati. A on će ocu: 'Evo, toliko ti godina služim i nikada ne prestupih tvoju zapovijed, a nikad mi ni jareta nisi dao da se s prijateljima proveselim. A kada dođe ovaj sin tvoj koji s bludnicama proždrije tvoje imanje, ti mu zakla ugojeno tele.' Nato će mu otac: 'Sinko, ti si uvijek sa mnom i sve moje – tvoje je. No trebalo se veseliti i radovati jer ovaj brat tvoj bijaše mrtav i oživje, izgubljen i nađe se!'«

Razgovor:

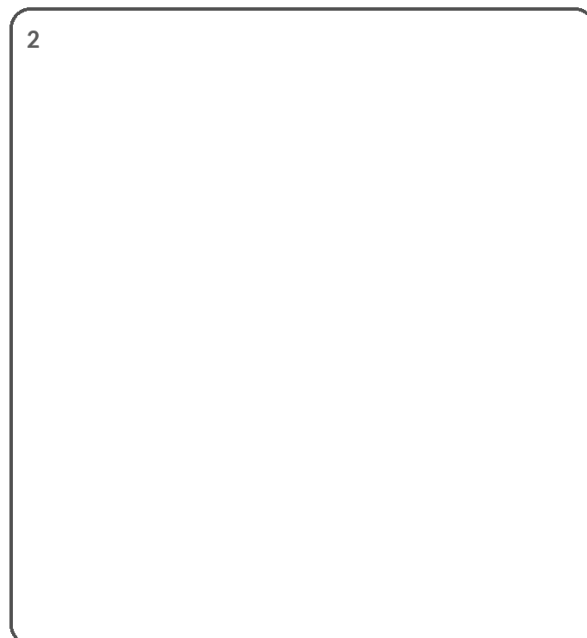
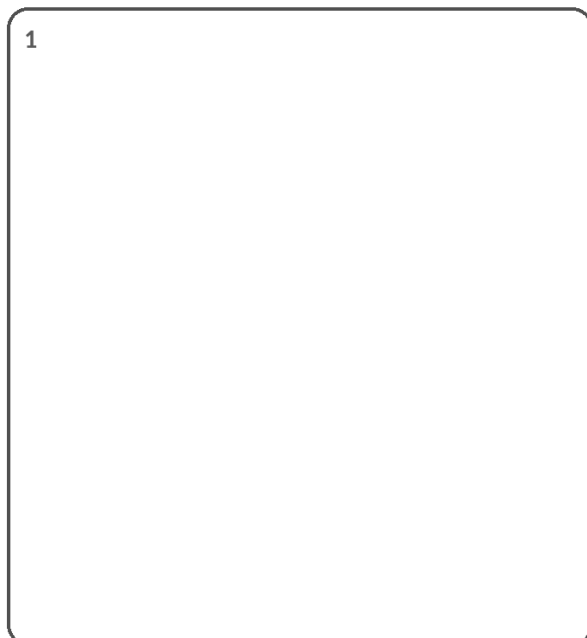
- Što mlađi sin odlučuje kada „dođe k sebi“? (Vratiti se ocu i priznati pogrešku.)
- Kako ga otac dočekuje? (Trči mu ususret, prima ga i priređuje slavlje.)

- Zašto se stariji brat ljuti? (Teško prihvaća očevu radost zbog povratka brata.)

Aktivnost 13: Blago i biser (individualni rad – crtanje bojicama, 8 minuta)

Učenici će u dva polja nacrtati skriveno blago i dragocjeni biser. Uz svaki crtež pišu po dvije riječi koje opisuju reakciju osobe koja prepoznaje veliku vrijednost: radost, odluka, traženje, promjena prioriteta.

Radni predložak:

Mogući primjer rješenja:

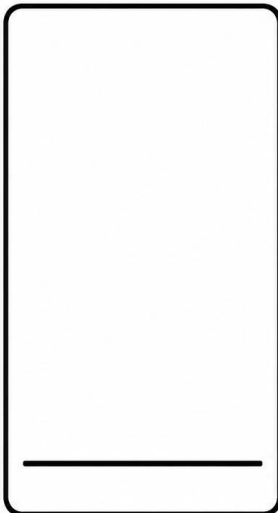
Aktivnost 14: Od priče do djelovanja (individualni rad – crtanje bojicama, 9 minuta)

Učenici će u četiri polja nacrtati: 1. STIJENA – kuću na čvrstom temelju; 2. TALENTI – dar koji se koristi i razvija; 3. SAMARITANAC – konkretnu pomoć čovjeku u nevolji; 4. POVRATAK – oca koji prima izgubljenoga sina. Ispod svakoga crteža pišu najviše tri riječi prenesene poruke.

Radni predložak:

U četiri polja nacrtaj sliku i ispod napiši najviše tri riječi poruke.

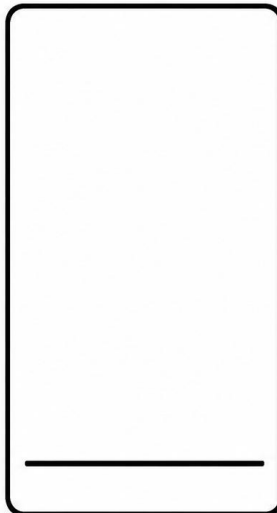
1. STIJENA

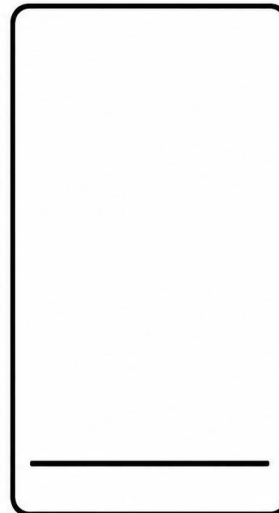
2. TALENTI

3. SAMARITANAC

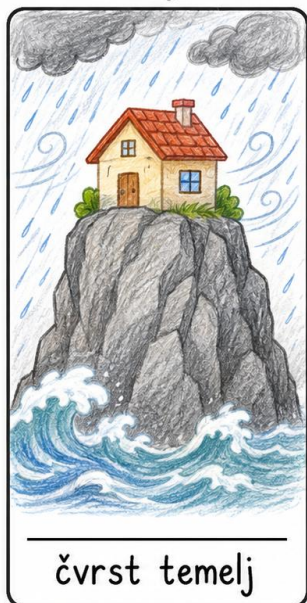

4. POVRATAK

Mogući primjer rješenja:

1. STIJENA

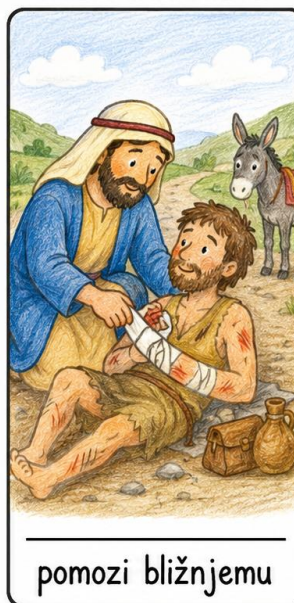
čvrst temelj

2. TALENTI

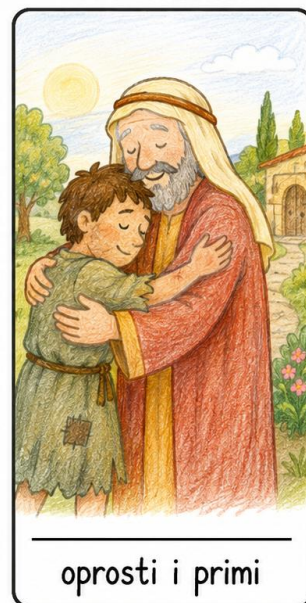
umnoži darove

3. SAMARITANAC

pomozi bližnjemu

4. POVRATAK

oprosti i primi

Aktivnost 15: Poučna priča (individualni rad i razgovor, 6 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati poučnu priču.

Marin se vraćao kući biciklom kada je uz cestu ugledao starijega čovjeka koji je pao i rasuo vrećice s namirnicama. Nekoliko ljudi prošlo je pokraj njega, a jedan je samo dobacio da će se „već netko pobrinuti“.

Marin je zaustavio bicikl, pomogao čovjeku ustati i pokupio namirnice. Vidio je da ga boli noga pa je nazvao njegova sina i ostao s njim dok nije stigao. Zbog toga je kući došao kasnije nego što je planirao. Kad ga je majka upitala zašto kasni, Marin je kratko odgovorio: „Netko je trebao stati.“

Razgovor:

- Po čemu je Marin pokazao da mu je nepoznati čovjek postao bližnji? (Nije samo primijetio njegovu nevolju, nego je stao i konkretno mu pomogao.)
- Što je Marin morao žrtvovati da bi pomogao? (Svoje vrijeme i vlastiti plan.)
- S kojom Isusovom prispodobom možemo povezati ovu priču? (S prispodobom o milosrdnom Samaritanu.)

Pouka: Bližnji nije samo onaj koga poznajemo. Isus nas poziva primijetiti čovjeka u nevolji i milosrđe pretvoriti u konkretno djelo.

Aktivnost 16: Zapišimo! *(individualni rad uz zajedničku provjeru, 7 minuta)*

Učenici će u bilježnicu izraditi vizualni sažetak „Prispodobe – sedam strelica“. Uz svaki simbol / naslov strelicom dopisuju jednu ključnu poruku. Cilj je pokazati da različite prispodobe vode prema konkretnom odgovoru čovjeka.

Rješenje: BLAGO/BISER → vrijednost i odluka; MREŽA → odgovornost i posljedice; SVADBENA GOZBA → poziv i odgovor; STIJENA → slušati i izvršavati; TALENTI → odgovorno koristiti darove; SAMARITANAC → milosrđe na djelu; IZGUBLJENI SIN → povratak i oproštenje.

PRISPODOBE - nastavak

BLAGO / BISER → _____

RIBARSKA MREŽA → _____

SVADBENA GOZBA → _____

STIJENA → _____

TALENTI → _____

SAMARITANAC → _____

IZGUBLJENI SIN → _____

Aktivnost 17: Radna bilježnica *(individualni rad uz zajedničku provjeru, približno 10 minuta)*

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 71 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 18: Formativna provjera *(frontalni rad i individualni odgovor, 6 minuta)*

Vjeroučitelj postavlja sedam kratkih pitanja.

- Koja prispodoba posebno govori o velikoj vrijednosti kraljevstva Božjega? (Blago i dragocjeni biser.)
- Koja prispodoba govori o razlučivanju i posljedicama kada se mreža izvuče na obalu? (Ribarska mreža.)
- Koja prispodoba pokazuje da Božji poziv traži slobodan i ozbiljan odgovor? (Svadbena gozba.)
- Koja prispodoba uspoređuje izvršavanje Isusovih riječi s gradnjom na čvrstom temelju? (Kuća na stijeni.)
- Koja prispodoba govori o odgovornosti za ono što nam je povjereno? (Talent.)
- Koja prispodoba pokazuje milosrđe kroz konkretnu pomoć čovjeku u nevolji? (Milosrdni Samaritanac.)
- U kojoj prispodobi otac slavi povratak sina koji je bio izgubljen? (Izgubljeni i nađeni sin.)

Aktivnost 19: Digitalni zadatci *(individualni rad ili rad u paru, 8 minuta)*

Učenici će riješiti digitalni zadatak u alatu Wordwall o Isusovim prispodobama.

[klikni ovdje – poveznica](#)

Kod:

Nedigitalna alternativa: Parovi dobivaju četrnaest kartica: sedam naslova prispodoba i sedam poruka. Pronalaze parove, a zatim jedan par objašnjavaju u jednoj rečenici.

Radni predložak:

PRISPODOBA	PORUKA – IZMIJEŠANO
Blago i biser	milosrđe se pokazuje konkretnom pomoći
Ribarska mreža	vrijednost pokreće odluku
Svadbena gozba	povratak i oproštenje obnavljaju zajedništvo
Kuća na stijeni	sloboda je povezana s odgovornošću i posljedicama
Talenti	Božji poziv traži odgovor
Milosrdni Samaritanac	riječ postaje čvrst temelj kada se izvršava
Izgubljeni i nađeni sin	povjerene darove treba odgovorno koristiti

Aktivnost 20: Mikropauza (*frontalni rad, 2 minute*)

Vjeroučitelj je koristi po želji u bilo kojem trenutku sata kada opadne koncentracija učenika. To može biti vic, zagonетка, pitalica, kratka šetnja po razredu, pokret ili druga pristojna aktivnost nevezana uz vjeronaučno gradivo.

Brza logika bez gradiva: vjeroučitelj na ploču napiše niz 1 – 2 – 4 – 7 – 11 – __. Učenici imaju dvadeset sekundi pronaći pravilo i odgovor. Dodaju se redom +1, +2, +3, +4 pa slijedi +5, zato je odgovor 16. Nakon odgovora svi jednom pljesnu i vraćaju se radu.

III. ZAVRŠNI DIO – IZRAZI (približno 7–10 minuta)

Aktualizacija:

Učenici će poslušati “Riječ svećenika: Prispodoba o svadbenoj gozbi”; 0:53; Izvor: Televizija Zapad; YouTube

Ili:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

Razgovor:

- Što u mom danu pokazuje da nešto smatram vrijednim? (Vrijeme, pažnja, trud i izbori koje tome dajem.)
- Kako mogu pokazati da Isusovu riječ nisam samo čuo nego i izvršio? (Konkretnim dobrim djelom i odgovornim izborom.)
- Kako mogu odgovorno koristiti ono što mi je povjereno i biti bližnji drugome? (Razvijati darove, pomoći kada uočim potrebu i ne prolaziti ravnodušno.)

Sinteza:

Učenici će odabrati jednu od obrađenih prispodoba i dovršiti rečenicu: „Ova prispodoba mi govori da _____ jer _____.” Ne smiju samo prepričati radnju, nego trebaju izreći prenesenu poruku i jedan mogući odgovor u životu.

Rješenje: Primjer: „Prispodoba o kući na stijeni govori mi da nije dovoljno samo čuti dobro, nego ga trebam i činiti.” Prihvatljivi su različiti odgovori ako jasno povezuju radnju, prenesenu poruku i djelovanje.

Ova prispodoba mi govori da _____ jer _____.

Zaključak vjeroučitelja: Isus u različitim prispodobama istu stvarnost kraljevstva Božjega osvjetljava iz više kutova. Blago i biser govore o vrijednosti, mreža o odgovornosti i posljedicama, svadbena gozba o pozivu i odgovoru, stijena o riječi koja postaje djelo, talenti o odgovornom korištenju darova, Samaritanac o milosrđu, a izgubljeni sin o povratku i oproštenju.

Samovrednovanje:

Učenici će odabrati jednu od četiri riječi koja najbolje opisuje njihovo razumijevanje: VRIJEDNOST – ODGOVORNOST – MILOSRĐE – OPROŠTENJE. Zatim sami sebi izgovore jednu rečenicu kojom tu riječ povezuju s jednom prispodobom.

VRIJEDNOST – ODGOVORNOST – MILOSRĐE – OPROŠTENJE

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 71.

Ili:

Učenici će izabrati jednu od prispodoba i u pet rečenica napisati: slika iz života – radnja – preneseno značenje – poruka – primjer za danas.

Izborna domaća zadaća: Učenici će tijekom tjedna primijetiti jednu priliku u kojoj mogu neki svoj dar, vrijeme ili pažnju upotrijebiti za dobro drugoga i opisati je jednom rečenicom.

Završna molitva:

Bože, hvala Ti za blago Tvoga kraljevstva i za Isusove riječi koje nas pozivaju na život. Daj nam mudrost da prepoznamo ono što je vrijedno, hrabrost da Tvoju riječ pretvorimo u djelo, odgovornost za darove koje smo primili, milosrdno srce za bližnje i povjerenje u snagu oprostjenja. Amen.

ili:

Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu „Anđele, čuvaru mili...“; 3:36; Autor: Marinko Grubešić; Izvor: YouTube

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvod, motivacija i najava teme	6 minuta
Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja	10 minuta
Aktivnost 7: Svadbena gozba	7 minuta
Aktivnost 9: Kuća na stijeni	5 minuta
Aktivnost 11: Milosrdni Samaritanac	5 minuta
Aktivnost 16: Zapišimo!	6 minuta
Završni dio	5 minuta

Ukupno: 45 minuta. Mikropauza se koristi samo po potrebi; tada se skraćuje predstavljanje skupina ili završna rasprava.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Mogu li učenici objasniti zašto blago i biser prikazuju veliku vrijednost kraljevstva Božjega?
- ☐ Mogu li povezati ribarsku mrežu s odgovornošću i posljedicama izbora?
- ☐ Mogu li objasniti što svadbena gozba govori o pozivu i odgovoru?
- ☐ Mogu li objasniti razliku između gradnje na stijeni i gradnje na pijesku?
- ☐ Mogu li povezati talente i milosrdnog Samaritanca s odgovornim djelovanjem?
- ☐ Mogu li u prispodobi o izgubljenom i nađenom sinu prepoznati povratak, oprostjenje i radost?